

QUÈ FER SI AGAF UNA SERP?

Si agafau o localitzau una serp introduïda, podeu telefonar al COFIB perquè us informin com s'ha de procedir o per si teniu dubtes d'identificació. D'altra manera podeu notificar la incidència a la web www.lineaverdecofib.es (amb app descarregable gratuïta).

QUÈ MÉS ES POT FER?

Les espècies invasores són una de les amenaces més greus per a la biodiversitat a tot el món, sent la segona causa de la desaparició d'espècies. A les illes, els impactes s'agregen degut a que són ambients més vulnerables ja que estan menys preparats per fer-los front.

El control d'espècies invasores és, per tant, una de les línies prioritàries d'actuació per a la conservació del nostre medi natural.

La participació ciutadana és una eina fonamental per a ajudar en la seva gestió. Per aprendre a distingir-les hem de conèixer abans les plantes i animals que sí pertanyen a les Illes Balears.

Serp blanca,
esquerra juvenil i dreta adult

SI DETECTES UNA ESPÈCIE EXÒTICA, POTS NOTIFICAR
EL TEU ALBIRAMENT A LA WEB O A L'APP GRATUÏTA DE:
www.lineaverdecofib.es/lv/incidencias_online.asp

PER A MÉS INFORMACIÓ:

Servei de Protecció d'Espècies

Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural

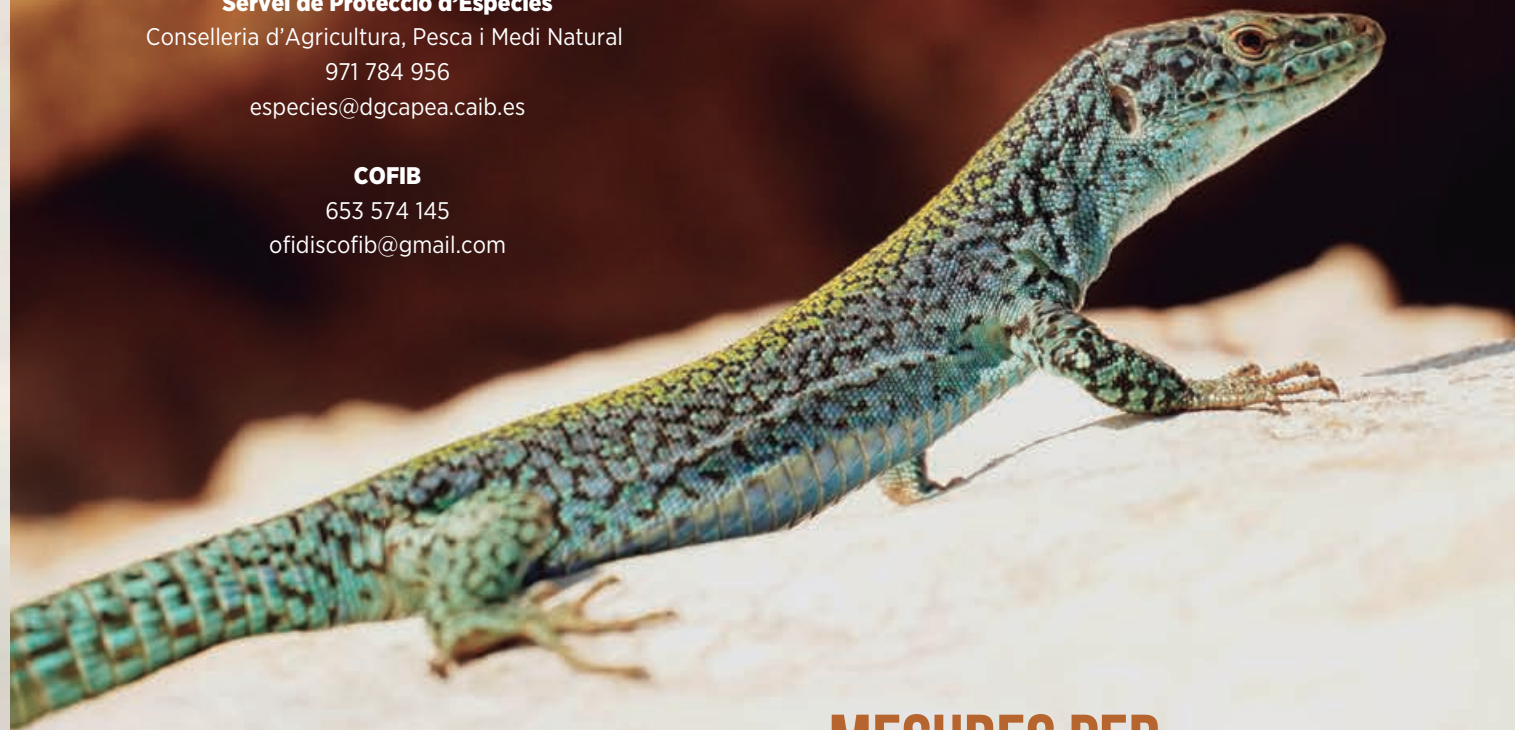
971 784 956

especies@dgcapea.caib.es

COFIB

653 574 145

ofidiscofib@gmail.com

MESURES PER
A LA PROTECCIÓ
DE LES SARGANTANES
I PER A LA PREVENCIÓ
I LLUITA CONTRA
LA INTRODUCCIÓ DE SERPS

G O I B
CONSELLERIA
AGRICULTURA, PESCA
I MEDI NATURAL

SARGANTANES A LES ILLES BALEARS

Les sargantanes són de les poques espècies endèmiques que podem trobar a les Illes Balears. La sargantana pitiüsa (*Podarcis pityusensis*) habita a Eivissa i Formentera i illots adjacents. La sargantana balear (*Podarcis lilfordi*) només la podem trobar a illots deshabitats de Mallorca i Menorca, a sa Dragonera i a l'arxipèlag de Cabrera. Ambdues espècies es troben catalogades amb diferents graus d'amenaça a escala internacional, estatal i balear.

L'aïllament geogràfic de les sargantanes les fa molt vulnerables enfront de predadors introduïts. L'increment del transport del comerç internacional fa que, a la vegada, augmenti l'aparició d'espècies introduïdes invasores també a les Balears.

SERPS A LES ILLES BALEARS

Les serps arribades a les Pitiüses i a Mallorca recentment, i considerades com a invasores o potencialment invasores, són tres: la serp blanca (*Zamenis scalaris*), la serp de ferradura (*Hemorrhois hippocrepsis*) i la serp verda (*Malpolon monspessulanus*). S'ha constatat que una de les vies d'entrada d'aquestes espècies (adults, juvenils, hivernants o com a postes) és la importació d'arbres destinats a usos ornamentals.

Quan es traslladen a l'hivern, els rèptils viatgen en dormició, però s'activen a la primavera. Així, quan la importació és massiva o es fa un apilament, la probabilitat de naturalització augmenta. Les serps introduïdes poden implicar impactes greus en la nostra biodiversitat, ja que depreden principalment sobre les sargantanes.

PER A MÉS INFORMACIÓ
CERCAU EL MANUAL
D'IDENTIFICACIÓ DE SERPS

Serp de ferradura

A continuació teniu una taula on es pot consultar l'estatus de les serps a cadascuna de les illes. No totes les serps a Balears són invasores. Cal anar amb compte amb les serps protegides com la serp de garriga i la serp blanca a Menorca.

ESPÈCIE/ILLA	MALLORCA	MENORCA	EIVISSA	FORMENTERA
Serp garriga	A	A		
Serp aigua	A	A		
Serp ferradura	IR		INV	
Serp blanca	IR	A	INV	INV
Serp verda	IR			

A AUTOCTONA IR INTRODUEIXA RECENT INV INVASORA

DECRET LLEI

1/2023

El Govern de les Illes Balears ha aprovat el **Decret Llei 1/2023, de 30 de gener** (BOIB núm. 15, de 2 de febrer), en el qual s'estableixen mesures **obligatòries** per a protegir les sargantanes i prevenir la introducció i els impactes de les serps al·lòctones. Entre aquestes mesures s'hi troba una limitació temporal a l'entrada d'arbres ornamentals a les Illes Balears.

PER A CONSULTA
DEL DECRET

ENTRADA D'ARBRES ORNAMENTALS A BALEARS

Espècies: olivera, garrover, *Quercus* spp. // Tronc > 40 cm perímetre

	RÈGIM ENTRADA	MESURES VIVERS O ACOPIS*
1 abr-15 jun	Sense restricció	Trampes serps
16 jun-14 set	Amb autorització excepcional	Trampes serps i barrera impermeable
15 set-15 oct	Sense restricció	Trampes serps
16 oct-30 oct	Amb autorització excepcional	Trampes serps i barrera impermeable
31 oct-31 mar	Amb autorització excepcional	Barrera impermeable

- * La **barrera impermeable**, ha de perimetrar obligatòriament només els arbres ornamentals introduïts en Balears amb autorització excepcional i ha de complir com a mínim:
- Tancat i sense fissures, que no permeti entrada ni sortida de serps.
 - Material poc o gens rugós: panells de policarbonat, plàstic, malla llisa...
 - Ajustat al sol i amb una alçada d'uns 80 cm.
 - Altres opcions: recinte tancat, una nau...

NO és d'aplicació per a arbres:

- de qualsevol espècie amb perímetre basal igual o inferior als 40 cm.
- de qualsevol perímetre que entrin entre l'1 d'abril i el 15 de juny o entre el 15 de setembre i el 15 d'octubre.
- d'espècies diferents de les esmentades a la taula (*Olea europaea*, *Ceratonia siliqua*, gènere *Quercus*).

Serp de garriga, autòctona a Mallorca i Menorca

TRAMPES DE CONTROL DE SERPS

A través d'aquest codi podeu accedir a la pàgina del Servei de Protecció d'Espècies on trobareu el manual per a la fabricació de trampes d'ofidis:

Aquestes trampes són efectives, sobretot en zones d'alta densitat de serps. S'ha de recordar que:

- S'han de col·locar a un lloc tranquil, preferiblement orientades al sud, i tenir paciència.
- S'ha de cuidar al ratolí (menjar i aigua), revisar cada 2-3 dies i protegir-lo del sol directe, pluja o fred intens. Es pot proporcionar aigua amb un abeurador tipus biberó per rosegadors i revisar un cop per setmana.
- S'han de col·locar sobre algun petit suport i **inclinades cap endavant**, amb la part frontal (reixa) orientada cap a la paret/arbre.
- Podeu rebre assessorament sobre la col·locació i ús adequat de les trampes al COFIB.

Gàbia per a serps.
S'han d'inclinar cap a la part frontal

- Cal identificar la serp abans de manipular-la.
- S'ha de manipular la serp amb guants de jardineria fins i com es mostra a la foto.
- Les gàbies amb captures no es poden traslladar.

Maneig correcte d'una serp.
Serp blanca adulta

